Острови Піау та транскордонні зони

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Від Управління Батаму до трикутника зростання

Острови Піау лежать за 6–20 кілометрів на південь від Сінгапуру, по той бік Сінгапурської протоки. У XIX столітті вони належали до того самого султанату, що й Сінгапур, і постачали продукцію з плантацій гамбіру та перцю, як показала частина A. Сучасний розвиток Батаму почався з Президентського указу № 41 від 1973 року, який оголосив острів промисловою зоною під управлінням органу розвитку, згодом відомого як BP Batam. Проголошеною метою було перетворити Батам на індонезійську версію Сінгапуру.[1]

Вирішальний крок зробив Сінгапур. 1989 року віцепрем'єр-міністр Го Чок Тонг публічно запропонував трикутник зростання, що поєднував би Сінгапур, Джохор і острови Піау, відомий під абревіатурою SIJORI. Ідея була простою. Сінгапур

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

мав капітал, управлінський досвід, інфраструктуру та доступ до світових ринків, але надто мало землі й робочої сили. Джохор і Ріау мали землю та робочу силу, проте їм бракувало решти чинників. Меморандум про взаєморозуміння, який 17 грудня 1994 року підписали Лі Сянь Лун, Рафіда Азіз (Rafidah Aziz) і Хартоно (Hartono), оформив це об'єднання як Трикутник зростання Індонезія — Малайзія — Сінгапур.[2]

Зона вільної торгівлі та рамки особливої економічної зони

Правову основу Батаму перебудовували кілька разів. У червні 2006 року два уряди погодили рамки, за якими Батам і частини Бінтану та Карімуна стали особливою економічною зоною, пов'язаною із Сінгапуром, а мита й податки на додану вартість на товари, що перевозяться між Батамом і Сінгапуром, скасували. Потім Закон № 44 від 2007 року про зони вільної торгівлі заклав основу, на якій Батам став зоною вільної торгівлі на сімдесят років. 2016 року Президентський указ № 8 передав нагляд за зоною до канцелярії координаційного міністра з економічних питань у Джакарті.[3] Часті зміни відображають постійну напругу між Джакартою, урядом провінції та місцевим органом щодо того, хто контролює острів і його доходи.

Промислові парки, верфі та дата-центри

Батам став промисловим додатком Сінгапуру. Перший великий промисловий комплекс, Batamindo Industrial Park, відкрили 1990 року як спільне підприємство сінгапурських компаній, пов'язаних з урядом, і групи Salim, одного з найбільших індонезійських конгломератів.[4] Головними галузями стали складання

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

електроніки та суднобудування.[5] Населення міста зросло з кількох тисяч на початку 1970-х років до 1 196 396 осіб за переписом 2020 року, а офіційна оцінка на середину 2025 року становить 1 296 960 осіб.[6]

Сінгапур залишається головним інвестором. У першому півріччі 2023 року іноземні інвестиції в Батам досягли 1,2 млрд доларів США, переважно із Сінгапуру, тоді як внутрішні інвестиції становили 168 млн доларів США. Остання хвиля інвестицій стосується цифрової інфраструктури. Дата-центрам потрібні земля та електроенергія, яких у Сінгапурі бракує, а також швидке з'єднання із сінгапурською мережею. У липні 2026 року завершили прокладання 50-кілометрового підводного кабелю, що з'єднує Nongsa Digital Park на Батамі з Чангі. У червні 2026 року австралійська компанія оголосила про плани створити на Батамі кампус для штучного інтелекту потужністю 360 мегаватів, який має почати роботу в першому кварталі 2027 року.[7] Фінансування таких проєктів — через проєктні кредити, інфраструктурні фонди та приватне кредитування — здебільшого організовують у Сінгапурі.

Енергія через протоку

Ще одним напрямом співпраці стала енергетика. Сінгапур планує до 2035 року імпортувати до 6 гігаватів низьковуглецевої електроенергії, що могло б покрити близько 30 % його потреб того року. Острови Ріау з їхньою землею та сонячним потенціалом — очевидне джерело. Управління енергетичного ринку (EMA) провело пробні імпортні проєкти, серед них постачання 100 мегаватів із Півострівної Малайзії та постачання, еквівалентне 100 мегаватам, із сонячної електростанції на острові Пулау-Булан поблизу Батаму.[8] Кожен

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

великий сонячний проєкт із накопиченням енергії в батареях на островах Ріау потребує кількох мільярдів доларів капіталу. Такі проєкти створюють ринок для проєктного фінансування та зелених облігацій, про які йдеться в розділі K.II. Водночас вони роблять енергетичну безпеку Сінгапуру частково залежною від індонезійських дозволів і політики.

Угоди 2022 року

Десятиліттями відносини обтяжували два питання: відсутність договору про екстрадицію та управління повітряним простором над островами Ріау. Договір про екстрадицію підписали в Тампаксірінгу на Балі 27 квітня 2007 року, але жодна зі сторін його не ратифікувала. Ратифікацію пов'язали з угодою про оборонну співпрацю, яку індонезійський парламент відмовився схвалити.[9] Індонезійські критики довго називали Сінгапур притулком для боржників, які втекли після банківської кризи 1997–1998 років. Сінгапур це звинувачення відкидав.

Глухий кут подолали на зустрічі лідерів (Leaders' Retreat) на Бінтані. 25 січня 2022 року два уряди підписали новий договір про екстрадицію, угоду про перегляд меж районів польотної інформації та оновлену угоду про оборонну співпрацю. Договір про екстрадицію охоплює 31 вид злочинів, зокрема корупцію, відмивання грошей, хабарництво, банківські злочини та фінансування тероризму, і має зворотну дію щодо злочинів, скоєних до вісімнадцяти років тому. Усі три угоди набрали чинності одночасно 21 березня 2024 року.[10] Для фінансового центру договір зняв давній репутаційний тягар. Він також змінив розрахунки кожного індонезійського клієнта, який колись міг сподіватися уникнути кримінального переслідування, переїхавши до Сінгапуру.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Примітки

1. Wikipedia, “Batam” (дата звернення: листопад 2026 р.): Батам лежить приблизно за 20 км від південного узбережжя Сінгапуру і щонайменше за 6 км від нього через Сінгапурську протоку; Wikipedia, “Batam” (дата звернення: листопад 2026 р.): Президентський указ № 41/1973 зробив Батам промисловою зоною, яку підтримував орган розвитку, згодом перетворений на BP Batam; початковою метою було зробити Батам “the Indonesian version of Singapore”. ↩

2. Wikipedia, “Indonesia–Malaysia–Singapore Growth Triangle” (дата звернення: листопад 2026 р.): уперше публічно оголошено 1989 року віцепрем’єр-міністром Goh Chok Tong; Меморандум про взаєморозуміння підписали 17 грудня 1994 року Lee Hsien Loong (Сінгапур), Rafidah Aziz (Малайзія) і Hartono (Індонезія). ↩

3. Wikipedia, “Batam” (дата звернення: листопад 2026 р.): рамки червня 2006 року зробили Батам, частини Бінтану і частини Карімуна складовою особливої економічної зони із Сінгапуром, скасувавши мита й податки на додану вартість на товари, що перевозяться між Батамом і Сінгапуром; Закон № 44 (2007) встановив для Батаму статус зони вільної торгівлі на 70 років; Wikipedia, “Batam” (дата звернення: листопад 2026 р.): Президентський указ № 8/2016 передав нагляд за промисловим комплексом від губернатора островів Ріау до канцелярії координаційного міністра з економічних питань. ↩

4. Про заснування Batamindo Industrial Park 1990 року як спільного підприємства Singapore Technologies і Jurong Environmental Engineering із сінгапурського боку та групи Salim з

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

індонезійського боку див. історію компаній Sembcorp і Batamindo. ↩

5. Wikipedia, “Batam” (дата звернення: листопад 2026 р.): суднобудування та виробництво електроніки — головні галузі острова. ↩

6. Wikipedia, “Batam” (дата звернення: листопад 2026 р.): перепис 2020 року — 1 196 396; офіційна оцінка на середину 2025 року — 1 296 960. ↩

7. Wikipedia, “Batam” (дата звернення: листопад 2026 р.): у першому півріччі 2023 року іноземні інвестиції досягли 1,2 млрд доларів США, а внутрішні — 168 млн доларів США; більшість іноземних інвестицій надійшла із Сінгапуру; Wikipedia, “Batam” (дата звернення: листопад 2026 р.): 50-кілометровий кабель Nongsa–Changi Cable, що з’єднує Nongsa Digital Park із Чангі, завершено в липні 2026 року, повноцінну роботу заплановано на вересень 2026 року; у червні 2026 року Firmus Technologies оголосила про плани кампусу штучного інтелекту потужністю 360 МВт на Батамі разом із DayOne, початок роботи заплановано на I квартал 2027 року. ↩

8. Wikipedia, “Energy in Singapore” (дата звернення: листопад 2026 р.): Сінгапур планує до 2035 року імпортувати до 6 ГВт низьковуглецевої електроенергії — близько 30 % своїх енергетичних потреб 2035 року; ціль підвищено з 4 ГВт; Wikipedia, “Energy in Singapore” (дата звернення: листопад 2026 р.): EMA провело дворічний пробний проєкт з імпорту 100 МВт із Півострівної Малайзії; також випробовували безперебійне постачання, еквівалентне 100 МВт, із сонячної електростанції на Pulau Bulan в Індонезії. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

9. Cabinet Secretariat of the Republic of Indonesia, “Indonesia, Singapore Sign Extradition Treaty” (setkab.go.id, дата звернення: листопад 2026 р.): попередній договір підписано 27 квітня 2007 року в Тампаксірінгу на Балі, але він так і не застосовувався, бо жодна з країн його не ратифікувала; ратифікацію пов’язали з Угодою про співпрацю у сфері безпеки, яку Комісія I Палати представників у червні 2007 року відмовилася ратифікувати. ↩
10. Cabinet Secretariat of the Republic of Indonesia, “Indonesia, Singapore Sign Extradition Treaty” (setkab.go.id, дата звернення: листопад 2026 р.): підписано 25 січня 2022 року на Бінтані Yasonna H. Laoly і K. Shanmugam; 31 вид кримінальних діянь, зокрема корупція, відмивання грошей, хабарництво, банківські злочини, наркотики, тероризм і фінансування тероризму; зворотна дія на вісімнадцять років; “Three landmark agreements between S’pore and Indonesia take effect”, *The Star*, 22 березня 2024 р.: угоди “officially came into force on March 21”; договір про екстрадицію “can be retrospectively applied to crimes committed up to 18 years ago”. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.